Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 92

číslo: 34

19. srpna 2012

Cena: 8 Kč

Anglicky s Duchem svatým – Youth Across Europe 2012

Hej, hele všichni, víte co?
Teď byste správně měli sborově odpovědět: „Co, Adélo?“ a pozorně naslouchat tomu, co vám chci sdělit. Tak to alespoň chodí na Happeningu. Co je to Happening? To je právě něco, o čem chci vyprávět.
Ráda bych vyprávěla o tom, že díky Happeningu jsem se během necelých čtyř dnů dokázala spřátelit s partou o dost mladších teenagerů ze západní Evropy, že díky Happeningu se za mého mladšího bratra několik týdnů modlila úplně cizí žena na druhém konci oceánu (a to prý pokaždé, když spatřila motýla, což se na Floridě zase nestává tak zřídka), že na Happeningu se i puberťáci dokážou chovat jako normální lidé; nebo jak moc si člověk užívá pár dní v civilizaci, ale bez hodinek, mobilu a počítače. A spoustu dalších více i méně zajímavých věcí.
Ovšem, nejde to. Jak řekl na začátku tohoto čtyřdenního setkání křesťanské mládeže v německém Frankfurtu nad Mohanem vedoucí celé akce, Robert Beasley, Happening je jako pizza. Můžou vám hodiny vyprávět o tom, jak chutná, ale skutečně to poznáte teprve ve chvíli, kdy ji sami ochutnáte.

Poprvé v Evropě

Koncept Happeningu vymysleli již v 70. letech v Dallasu, hlavním městě amerického státu Texas. Jde o myšlenku Episkopální církve Spojených států amerických, která je součástí anglikánského společenství církví. Happening je v podstatě setkání věřících teenagerů ve věku od 14 do 19 let, jehož program připravují jejich o něco starší kolegové s pomocí dospělých – duchovních i laiků. Ve Spojených státech jde v rámci episkopální církve o populární záležitost.
Americká episkopální církev má několik obcí také v Evropě. Jejími členy jsou především Američané žijící na starém kontinentě a další anglicky mluvící rodiny. Letos se církev rozhodla přenést projekt Happeningu také sem. Skupina mladých křesťanů z Floridy proto připravila pro své (do té doby neznámé) bratry a sestry z Evropy program inspirovaný tím, co již po dlouhá léta za oceánem dobře funguje.
První ročník události nazvané „Youth Across Europe“ (Mládež napříč Evropou) se konal v polovině května právě ve Frankfurtu. Zúčastnily se ho skupiny z Německa, Švýcarska, Francie, Velké Británie… a České republiky.
Naše skupina mládeže z obcí v Tachově a Mariánských Lázních se na Happening dostala díky tachovské farářce Zuzaně Kalenské. Tvořili jsme v rámci YAE trochu nesourodý prvek, již vzhledem k tomu, že na rozdíl od ostatních účastníků pro nás

Dokončení na str. 3

Ze setkání mládeže ve Frankfurtu

O Janu Husovi na hradě Točník

V sobotu 26. května byla na hradě Točník uspořádána konference s názvem Mistr Jan Hus v historii města Žebráku věnovaná významné historické události, tzv. Hádání na Žebráku a na Točníku v létě 1412. Odbornou garanci nad akcí převzal prof. ThDr. Jan Blahoslav Lášek, děkan Husitské teologické fakulty University Karlovy v Praze.
Úvodním slovem konferenci otevřel pražský biskup bratr doc. ThDr. David Tonzar, Th. D., jenž připomněl význam svatodušních svátků a povinnost pečovat o blaho duchovní i hmotné, neboť tělo je chrámem ducha. S odkazem na biblický příběh ze Skutků apoštolských (kapitola 2) upozornil na podivuhodný jev, kdy si shromáždění věřící náhle uvědomili, že si navzájem rozumějí, i když původně hovořili různými jazyky. O to jde i dnes: rozumět si, ať přicházíme odkudkoli. Poukázal i na aktuálnost myšlenek M. Jana Husa, které reformátor zvláště jasně formuloval v posledních letech svého života; myšlenek o síle pokušení vedoucího k hříchu (vědomému páchání zla), a tím ke ztrátě svědomí.
Prof. ThDr. Jan Blahoslav Lášek nazval svou přednášku stručně a výstižně: Hus mimo Prahu 1413-1414. Tím, že se M. Jan Hus dne 18. října 1412 na synodě v Praze odvolal od papeže ke Kristu, stal se reformátorem ve velkém stylu, neboť tak zásadně porušil římskou tradici; formuloval myšlenku, kterou římskokatolické kanonické právo nezná. Konflikt mezi M. Janem Husem a církevní hierarchií eskaloval, M. Jan Hus byl nucen pak většinu času pobývat mimo Prahu. Detailně zmapovat pobyty a pohyb M. Jana Husa nelze, k tomu chybí prameny. Ví se, že působil na Kozím Hrádku, v Sezimově Ústí a na Krakovci, občas se vracel na krátkou dobu i do Prahy, aby kázal a vedl svou při. Jeho odpůrci však postupem času nabývali převahy jak v Praze, tak v zahraničí. Přitížila mu i radikalizace jeho stoupenců, zvláště obrazoborectví a učení o remanenci. Pozvání na koncil do Kostnice (od papeže i od krále Zikmunda) přijal Jan Hus nikoli jako naivní vyznavač své pravdy; on dobře věděl, do čeho jde. Kdyby nepřijal, riskoval by tím svolání křížové výpravy do Čech; kromě toho bylo jasné, že ochrana jeho osoby, poskytnutá králem Zikmundem, se nevztahuje na jeho spor na poli církevním, tedy vůči rozhodnutí koncilu. Tím jasněji se jeví jeho obdivuhodná mravní síla a odvaha.
Další účastník konference, doc. PhDr. Vilém Herold, CSc., se ve svém příspěvku zaměřil zejména na události roku 1412. Zdůraznil význam myšlenek anglického reformátora, filosofa a teologa Jana Viklefa (John Wycliffe, asi 1320-1384) na české reformní hnutí na přelomu 14. - 15. století. Ve sporu o platnost papežských odpustků (odpuštění hříchů za peníze, s možností si i předplatit odpuštění hříchů dopředu za hříchy dosud nespáchané), kdy výnos z prodeje odpustků měl být použit k financování války papeže proti neapolskému králi, tedy války křesťanů proti křesťanům, se stanoviska českých reformátorů v čele s M. Janem Husem, a jejich odpůrců, v čele s doktory teologie, ostře rozešla. Pokus krále Václava IV. a jeho rady smířit obě strany, k čemuž mělo posloužit tzv. Hádání na Žebráku a na Točníku, se nezdařil. Konflikt se odehrál jak na půdě pražského Vysokého učení (University, mezi fakultou teologickou a artistickou, tj. filosofickou), tak na veřejnosti na základě kázání proreformních i protireformních kazatelů. Doktoři teologie si v obavě, že Čechy budou všemi nepřáteli označeny za zemi kacířů, vymohli odsouzení Viklefových názorů a dalších údajných bludů. M. Jan Hus, kazatel v Kapli betlémské, a jeho stoupenci naopak některé z Viklefových názorů hájili. Poté, co se Mistr Jan Hus opět odmítl

Dokončení na str. 3

Ke 100. výročí Otakara Jaroše

Nejen v Lounech jsme si 1. srpna připomněli 100. výročí narození významného lounského rodáka, kapitána Otakara Jaroše, který toto město a naši zemi proslavil svým hrdinstvím v bojích na východní frontě jako velitel 1. roty 1. československého samostatného praporu v SSSR. Padl v bitvě u Sokolova v charkovské oblasti 8. března 1943. Posmrtně bylo uděleno nadporučíku Jarošovi, povýšenému v květnu 1945 do hodnosti kapitána, jako vůbec 1. cizinci, vyznamenání „Hrdina SSSR“, a obdržel také řadu československých vyznamenání. Stal se tak symbolem našeho národního odboje. Jeho jméno bylo komunisty zneužíváno, i když nezávislé historické zkoumání potvrzuje, že Otakar Jaroš byl ve skutečnosti antikomunista.
Město Louny na svého rodáka nikdy nezapomnělo. Při příležitosti 100. výročí jeho narození byl uspořádán pod záštitou ministra obrany RNDr. Alexandra Vondry a hejtmanky Ústeckého kraje paní Jany Vaňhové pietní akt u Jarošova rodného domu a následně slavnostní ceremoniál, při němž byl odhalen kapitánu Otakaru Jarošovi pomník, který bude lounským občanům připomínat jeho odkaz. Základní a mateřské škole 28. října, u níž slavnostní ceremoniál probíhal, byl udělen čestný titul „Základní a mateřská škola kapitána Otakara Jaroše“.
Na slavnosti promluvila řada významných hostů. Kromě projevu ministra obrany pana Vondry a paní hejtmanky Vaňhové účastníci vyslechli osobní svědectví z úst generála Beera, přímého účastníka bojů u Sokolova, a také příspěvek paní Zoe Klusákové, dcery generála Ludvíka Svobody, která přímo z charkovské oblasti přinášela svědectví o úctě, která je československým vojákům na tomto území stále prokazována.
Osobnost kapitána Jaroše představil ve svém příspěvku PhDr. Michal Pehr, Ph. D., lounský historik a člen Rady města Louny. Tento příspěvek byl publikován v knize „Ohlédnutí za Otakarem Jarošem“, kterou vydalo město Louny za finanční podpory Ústeckého kraje.
Podle sdělení historika Dr. Pehra byl Otakar Jaroš členem naší církve, do níž jeho rodina přestoupila ve 20. letech 20. století z Římskokatolické církve, kde byl pokřtěn.
Rodina Otakara Jaroše se zapojovala do náboženského života Československé církve v Mělníce, kam se Jarošovi přestěhovali krátce po jeho narození. Jarošovo hrdinství a statečnost připisoval bratr patriarcha Miroslav Novák v 70. letech 20. století právě výchově v duchu Církve československé v protikladu ke komunistické propagandě, která v něm chtěla vidět komunistu.

Helena Smolová

Olympiáda je za námi!

Její zahájení je obvykle pompézní kýč za hodně peněz. I ta londýnská stála hodně peněz. Ale díky Bohu se jí sebeironický britský humor „vyplatil". Kde jinde uvidíte anglickou královnu, kterak hlídána Jamesem Bondem, skáče padákem (to už byl kaskadér), aby zahájila hry? Nebo Londýnský symfonický orchestr řízený Simonem Rattlem má mezi svými hudebníky Mistra Beana, který klapká do jedné klávesy v půvabné humorné skeči. Kdy kde rozezpívá celý olympijský stadion Paul Mc Cartney? Viděli jste kdy při olympiádách, pořádaných v komunistických zemích, aby šestinásobný olympijský vítěz nesoucí pochodeň poděkoval špalírům dělníků za to, co postavili? Bez nich by to přece nebylo. Nebo Gosh – nejdemokratičtější zdravotní péče, především o nemocné děti, zaplnil stadion nemocničními lůžky, dětmi v pyžamech, zdravotníky… Co to má na olympiádě co dělat? No a třešnička na dortu vší té parády – vzpomínka za zemřelé! Copak se to hodí uprostřed přehlídky lidské zdatnosti, síly, rychlosti, mládí, výkonů a medailí?

Ano – to jsou Britové. Abide with me je chorál, který před svou smrtí napsal Henri Francis Lyte a na stadionu zazněl podkreslen tóny minimalistické hudby připomínající tlukot lidského srdce. Buď mi Bože na blízku, až budu umírat… Představte si, že tenhle chorál zpívají od roku 1927 fotbaloví fanoušci při zahájení zápasů anglické fotbalové ligy! Umíte si to představit u nás?

To jsou celí Britové. Všem nám taktně připomněli, že světská sláva, polní tráva. Jsou to jen hry! Tak si to tak neberte a radujte se a těm lepším vítězství přejte. Protože stejně své mládí, sílu, rychlost, zdatnost a krásu odevzdáte. V běhu života a zápase, v němž nikomu z nás zvítěziti nelze. Smrtelnost neporazíte. Ta je v rukou Božích. A ve smrti je nám Bůh nablízku. Bůh, který není výkon, ale láska. (Jan Zahradníček) A vítězství nám přinesou docela jiné disciplíny: odpovědná láska, služba druhým, ochota dělit se, obětovat, odpouštět, nepovyšovat sebe a neponižovat druhé, spolupracovat z národů ač jsme různých… Neboť Bůh je přec otec všech lidí. Kéž nás přijme, až i my doběhneme či doklopýtáme bez medaile do cíle svých časných životů.

P. S. Díky GBR

Jana Šilerová, biskupka

Z novozákonních výkladů ze smrti k životu 69

Vzkříšení dcery Jairovy

Pokračování z minulého čísla

Na východě spánek chorobný, kataleptický, tj. záchvatovitý – kóma nebyl ničím neobyčejným. Pohřeb na východě následuje velmi rychle po smrti, protože je to nutné kvůli klimatu. Tristram píše: „Pohřbení se vždycky děje nejpozději večer v den smrti, a jestliže zemřelý žil ještě po západu slunce, pak se pravidelně koná i v noci. Protože tento stav kómatu byl běžný a protože bylo běžné uskutečnit pohřeb rychle, stávalo se, že lidé byli pohřbeni živí, jak to dokazují nálezy v hrobech. Je dobře možné, že tady máme příklad ani ne tak božského uzdravení jako spíš božské diagnózy – tedy příklad, jak Ježíš zachránil dívku od strašného konce.

Jedna věc je jistá – Ježíš ten den v Kafarnaum zachránil židovskou dívku ze spárů smrti.

Výklad Lukášovy verze

William Barclay: The Daily Study Bible, The Gospel of Luke, The Saint Andrew Press, Edinburgh, 1 ed. 1954, revised ed. 1975, reprint 1977, 1979, 1981, 1982, 1983.

Je to příběh, kdy se veliký žal proměnil ve velikou radost. Lukáš pociťoval tragédii dívčiny smrti velmi citlivě. Tato událost byla plná bolesti ze tří důvodů:

Bylo to jediné dítě. Světlo života rodičům zhaslo. Dívce bylo teprve dvanáct let. Byla vlastně na prahu ženství, protože děti na východě dospívají mnohem rychleji než na západě. V tom věku se mohlo uvažovat o sňatku. Co mělo být jitrem života, stalo se nocí.

Jairos byl představený synagogy, tj. byl to muž odpovědný za správu synagogy a řízení veřejné bohoslužby. Dosáhl nejvyššího postavení, jaké mu život mohl dát, pokud jde o vážnost a úctu jeho bližních. Bez pochyby si dobře počínal. Bez pochyby šplhal po žebříku pozemské ctižádosti a prestiže. Zdálo se, že k němu byl život velmi štědrý, ale teď to vypadalo tak, že mu vezme to, co bylo pro něj nejcennější.

Plačky už přišly. Nám to zní velmi odpudivě a uměle. Ale tyto najaté plačící ženy byly projevem úcty k zemřelému, což se nikdy nesmělo opominout. Všichni si byli jisti, že je dívka mrtvá. Ale Ježíš řekl, že spí. Ježíš to myslel doslova. Je dobře možné, že tu máme skutečný zázrak diagnózy. Ježíš viděl, že je dívka v hlubokém transu a že nastává chvíle, kdy by mohla být pohřbena zaživa. Z důkazů v hrobech v Palestině je jasné, že se tak u mnohých lidí stalo. Snadno k tomu mohlo dojít, protože kvůli klimatickým podmínkám v této zemi musel být pohřeb vykonán v průběhu několika hodin. Ať už to bylo jakkoli, Ježíš dívce vrátil život. Měli bychom si všimnout jedné praktické věci. Ježíš přikázal, aby dívce dali něco k jídlu. Je možné, že myslel nejen na dívku, ale i na matku? Matka s bolestí zármutku a z náhlého šoku z radosti musela být na zhroucení. V takové chvíli udělat něco praktického rukama – to je záchrana života. Je dobře možné, že Ježíš ve své laskavé moudrosti znal lidskou povahu, a tak dal přetížené matce úkol, aby jí uklidnil nervy.

Daleko nejzajímavější postavou tohoto příběhu je Jairos. Jasně to byl člověk, který uměl svou pýchu odložit včas. Byl to představený synagogy. Do té doby se dveře synagogy před Ježíšem rychle zavíraly, pokud už opravdu nebyly zavřené. Jairos zřejmě neměl Ježíše zrovna v lásce a musel ho považovat za toho, kdo překračuje zákon. Ale v hodině své nouze odložil svou pýchu a poprosil o pomoc.

Existuje slavná historka o Rolandovi, paladinu Karla Velikého. Ten měl na starosti zadní voj armády. A náhle byl napaden Saracény v Roncesvalles. Bitva se strašnými protivníky divoce zuřila. Roland měl lesní roh zvaný Olivant, který vzal obru Jatmundovi. Jeho zatroubení bylo slyšet do vzdálenosti 30 mil. Bylo tak silné, že – jak se praví – ptáci padali mrtví, když zatroubení rohu prorazilo vzduch. Přítel Oliver snažně Rolanda prosil, aby na roh zatroubil tak, aby to Karel Veliký slyšel a přišel mu na pomoc.

Přeložila Jiřina Kubíková

Pokračování příště

Z kazatelského plánu

12. neděle po svatém Duchu

Jak je tvůj příbytek milý, Hospodine zástupů! Má duše zmírá steskem po Hospodinových nádvořích, mé srdce i mé tělo plesají vstříc živému Bohu!

Žalm 84,2–3

První čtení: Přísloví 9,1–6

Tužby:
2. O moudrost ke spasení abychom s vírou usilovali, modleme se k Hospodinu.
3. O chléb z nebe abychom prosili a za něj děkovali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:
Laskavý Bože, tvůj Syn je živý chléb, dávající život světu. Naplň nás poznáním jeho přítomnosti, abychom ti s láskou sloužili a radovali se z účasti na jeho vzkříšeném životě! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Efezským 5,15–20

Evangelium: Jan 6,51–58

Verš k obětování: Žalm 147,1

Verš k požehnání: Jan 6,56

Modlitba k požehnání:
Věčný Bože, děkujeme ti, že nás ve svátosti večeře Páně ujišťuješ o platnosti tvých zaslíbení. Prosíme, dej, ať ve světě žijeme jako dědicové tvého království! Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 5, 22, 31, 39, 122, 129, 132, 150, 151, 175, 282, 284, 285, 307

Nad Písmem

Buď s námi, Pane, u stolu J 6,51-58

Je opravdu velmi těžké porozumět Ježíšově eucharistické řeči. Již ti, kteří slyšeli tato slova tenkrát, přímo z Ježíšových úst, reagovali s neporozuměním: „Jak nám tento člověk může dát k jídlu své tělo?" Dodneška se nám mnozí nekřesťané vysmívají, že jsme kanibalové.

Ani mezi křesťany samými není jednota v pohledu na večeři Páně. Je zde široké spektrum pohledů - od názoru, že se hostie a víno opravdu přímo proměňují v tělo a krev Kristovu až po výklad, že jde jen o jakousi připomínku dávné události, na kterou máme pietně vzpomínat. Pro tato rozdílná pojetí v přístupu ke Kristovu stolu jsou křesťané ochotni se mezi sebou i nenávidět.

Je opravdu těžké těmto věcem porozumět - těžké a nemožné pro ty, kdo jen mudrují a rozumují, místo aby otevřeli srdce dokořán vanutí Ducha svatého. I z těch, kdo rádi hovoří o věcech víry a slova o Bohu se jim stala obživou, si někteří zaměnili víru za pouhé učení, za souhlas s určitým názorem a slova Kristova se jim stala nanejvýš jakýmsi etickým kodexem, někdy ani to ne. Večeře Páně, ale i prosté stolování doma nebo kdekoliv jinde, nám však má být příležitostí k prožívání Kristovy přítomnosti: Kristus je naším vzácným spolustolovníkem, hostitelem i duchovním pokrmem pro věčný život. Zvláště pak nedělní přijímání ve společenství Božího lidu je nám přímo vyčleněno ze shonu všedních dnů k setkání s živým Kristem. A není to jen setkání jakéhosi literárního kroužku se svou oblíbenou románovou postavou. Neboť vzkříšený Ježíš tu je přímo fyzicky přítomen. Kde taky jinde by už pak mohl být přítomen, když ne tady, u společného stolu svých žáků? Je zde, Duch svatý to dosvědčuje a nikdo to nevymluví člověku, naplněnému Duchem svatým. Je zde a mé srdce naplněné vděčností nemá čas přemýšlet o svých nových botách či nedělním obědě, vždyť Pán a Spasitel je tu se mnou a cele se mi dává k dispozici.

Obecenství Kristova stolu pak sbratřuje lidi. Jdou stranou všechny názorové rozdíly, sváry a rozbroje. Vždyť s Božími dary přijímáme víc než to, co lze vidět a ochutnat. Přijímáme agapé, Boží lásku, schopnou pro druhé se obětovat, i život položit. Pro takové, jací jsou - ne, jaké je chceme mít. Je pak prostě nemožné, aby se např. věřící, kráčející od večeře Páně, shazovali ze schodů kostela, jak jsem o tom jednou slyšel vyprávět. K takovýmto a podobným incidentům, k rozpadům společenství, dochází tam, kde místo niterných zážitků víry začneme o Spasitelově přítomnosti jen teoretizovat. Ze stolování se nám ztratí jeho duchovní prospěch a celá večeře Páně se stane pouhým vyprázdněným obřadem, povinností, zvykem, krásným folklórem. Místo pravé úcty k ní a touhy po ní, místo tvorby obecenství skutečných bratří a sester nastanou názorové rozepře, vedoucí často až k válkám, jak to známe z dějin.

Proto nemudrujme, otevřme srdce svá Duchu svatému a nechme vejít Pána, jako vzácného hosta i hostitele. Přijměme vírou, že je zde, přímo fyzicky přítomen, že ukojí náš hlad po lásce, po plnohodnotném, šťastném životě, že se nám cele dává k dispozici, chléb našeho života.

Václav Žďárský

Chválíme tě, svatý Bože,
za tvou velkou lásku k nám,
zvláště pak za to,
že se nám dáváš poznat
ve svém Synu.
Prosíme, způsob
svým svatým Duchem,
abychom Ježíši Kristu
rádi naslouchali,
dobře mu rozuměli
a poslušně plnili to,
co nám ukládá.
Dej, ať tebou
bohatě obdarováni
máme z čeho rozdávat
všem,
kdo také potřebují uslyšet
a přijmout
tvé radostné poselství.

Anglicky s Duchem svatým...

Dokončení ze str. 1

angličtina není rodným, nebo alespoň studijním jazykem. Musím přiznat, že i já jako dospělý doprovod a do značné míry překladatelka jsem proto měla občas trochu problém s dokonale přesným pochopením kázání a debat, které na Happeningu probíhaly. Jak my, tak „ti anglicky hovořící" se ale snažili ze všech sil, aby jazyková bariéra nebránila našemu plnému prožitku. Za sebe mohu říci, že se to podařilo.

O pár let mladší

Jak jsem již zmínila, program prodlouženého víkendu organizovala skupina vysokoškolských studentů z americké Floridy. Každý z nich v průběhu Happeningu přednesl své kázání na vybrané téma, které zapadalo do celkové koncepce. Ta se zaměřovala především na prohloubení křesťanského prožitku v běžném životě a přemýšlení o tak „běžných" záležitostech, jako je modlitba nebo komunikace s vlastním okolím. V menších skupinách jsme pak vždy na dané téma debatovali nebo plnili různé, tematicky související, úkoly. A do toho organizátoři zamíchali nějaký ten tanec a zpěv, což zvlášť potěšilo ty z naší české skupiny, kdo se s angličtinou potýkali trochu více.

Stejný program jako „dětští" účastníci měly i jejich dospělé doprovody. I „lídři" tak mohli během čtyř dnů zapomenout na čas (na Happeningu se čas měří bez hodinek, na základě prostého odhadu), což bylo skutečně osvěžující. I proto se náš druhý dospělý vedoucí, plzeňský duchovní Tomáš Procházka, vyjádřil v tom smyslu, že během prodlouženého víkendu omládl o několik let.

Je třeba ocenit skutečně výtečné organizační schopnosti týmu, který program připravil. Obdivuhodné bylo na celém Happeningu to, že velmi přirozenou formou dokázal mladé lidi dovést k debatě o víře a pomoci jim prožít něco výjimečného – totiž skutečně pocítit křesťanskou lásku a působení Ducha svatého. Nebyla jsem sama, kdo na závěr víkendu přiznal, že něco takového vůbec neočekával, a že byl ve Frankfurtu velmi příjemně překvapen (nebo překonán?).

Příští rok by se měl Happening konat ve švýcarské Ženevě. Doufám, že alespoň někteří z nás tam budou moci jet znovu. Třeba se do té doby naučíme ještě lépe anglicky.

Adéla Denková

O Janu Husovi na hradě...

Dokončení ze str. 1

podřídit papeži a vysloužil si tím zostřenou klatbu, odvolal se od papeže ke Kristu jako k hlavě církve. Tím ztratil královu podporu a musel se uchýlit ke svým ochráncům na venkov.

Místostarostka města Žebrák Daniela Stolzová ve svém projevu připomněla důležitou úlohu místa a regionu, města Žebrák, hradů Žebrák a Točník v dějinách našich zemí i velké části Evropy na přelomu 14. a 15. století, roli krále Václava IV. Lucemburského a veškerá jednání, jež zde král inicioval a jimž předsedal, která se týkala mezinárodního postavení a vztahů mezi zeměmi Koruny české i událostí za hranicemi, rozvoje pražského Vysokého učení (University) i významného obratu ve vývoji českého teologického myšlení, který v té době probíhal s podporou krále i jeho manželky, královny Žofie, a soustředil se v osobě mistra Jana Husa.

JUDr. Petr Zemánek, kastelán na hradě Točník, v krátkém neformálním projevu oslovil přítomné a připomněl zakladatele hradu, „celoživotního smolaře", krále Václava IV., nadaného, ale rozporuplného muže, neúspěšného syna proslaveného „otce vlasti" Karla IV. Kromě jiných pokladů se zde za časů Václavových ukládaly cenné listiny a přechovávala vzácná knihovna, obsahující znamenitě umělecky zpracované populární příběhy, k nimž se král Václav utíkal před tragickou realitou vlastního života. Tím jako by předjímal i naše současné nedobré tendence unikat do umělého světa, jejž nám nabízí moderní elektronická digitální technika. Právě proti falešnému pojímání skutečnosti a zkreslenému vnímání reality se ostře postavil mistr Jan Hus svým pojetím pravdy. Že na aktuálnosti Husova odkazu dodnes neubylo, dokládá mj. život a dílo velikého ruského disidenta - spisovatele Alexandra Solženicyna: Jediné slovo pravdy převáží celý svět. Dopolední program konference oživil pěvecký sbor při ZUŠ v Žebráku se svými sólisty pod vedením Aleny Spilkové. Mladí zpěváci a instrumentalisté svou aktivní osobní účastí prokázali, že historie jejich města a regionu jim není lhostejná, že umějí docenit význam kultury a tradice, a byli odměněni zaslouženým potleskem. Odpolední program gradoval na hradním nádvoří ve vystoupení Alfreda Strejčka (umělecký přednes, flétny) a Štěpána Raka (kytara), v emotivním, ideově jasně vyprofilovaném pořadu nazvaném Koncert pro Mistra Jana.

Za finančního přispění Středočeského kraje své síly spojili pořadatelé: Církev československá husitská - pražská diecéze, náboženská obec v Žebráku, Spolek absolventů a přátel Husitské teologické fakulty UK v Praze, Město Žebrák, Hrady Žebrák a Točník.

(ra)

Diecézní setkání rodičů s dětmi

V diakonickém středisku Husita v Železné Rudě proběhlo ve dnech 9. – 15. července setkání rodin s dětmi plzeňské diecéze pod vedením biskupa Filipa Štojdla. Zúčastnili se jej rodiče s dětmi z náboženských obcí Plzeň-západ, Plzeň-východ, Písek, Mirovice, Tachov a Žlutice. Celkem přijelo 13 dětí a 10 dospělých. Část pobytu s námi absolvovala také rodina Horkova z náboženské obce Milevsko. Stravování zajišťovaly sestry Miluše Štojdlová a Radmila Horáková z Písku, za což jim patří velký dík. Děkujeme též diecézní radě za finanční příspěvek pro setkání. Připravili jsme pro děti výlet lanovkou na Špičák s túrou na Čertovo jezero, návštěvu bavorské přírodní rezervace v Ludwigsthalu s prohlídkou zoologického parku, repliky pravěké jeskyně a přírodního domu s expozicí šumavské přírody, kde se nachází též přírodní dětský koutek, který se těšil velkému zájmu dětí. Navštívili jsme keltské muzeum v Prášilech a lanové centrum na Špičáku. Bohatý program pro děti zahrnoval kromě táborových her a noční stezky odvahy křížovou cestou také stopovačku za pokladem do Ferdinandova údolí „Po stopách šumavského šamana Černého jestřába", který byl patronem setkání. Indiánská témata se prolínala s křesťanskými a tak jsme absolvovali bubnování, očišťování, uzdravovací kruh, malování, každodenní sdílení, modlitby i dětské bohoslužby. Z dětských modliteb zaujala slova tříletého Matěje: „Buď zdráv jako Bůh." Užili jsme si spoustu legrace a dospělí si přišli na své při večerním povídání u ohně, kde se probírala témata jako Hus, církevní restituce, práce s mládeží a životní zkušenosti s vírou. Navštívili nás též manželé Bělunkovi, kteří přivezli dárečky a paní učitelka z waldorfské školy v Příbrami Jitka Ramanutti, která se podělila o své zkušenosti s alternativním vyučováním, vedla děti na výpravách a pozorovala jejich chování. Děkujeme Hospodinu, že nad námi bděl a ochránil nás od problémů či zranění, a že jsme prožili požehnaný čas. Děkujeme také všem organizátorům setkání a již se těšíme na příští rok do Mirovic, kde budeme pořádat další ročník. Věříme, že se naše řady rozmnoží o nové účastníky, kteří letos nemohli.

Tomáš Procházka

Naše recenze

Životní dramata ve jménu svobody a vlasti

Všech deset jmen v nové knize historika Vojtěch Vlčka (*1976) pod názvem Totalitám navzdory (520 stran, Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří) v naší veřejnosti je všeobecně velmi dobře známo. Je vždycky prospěšné, jestliže jsou jejich životy a činy vzpomínány, právem hodnoceny nejvyššími vyznamenáními, a dokonce mohli ještě sami vyprávět o svém přesvědčení, jaká byla jejich motivace, proč riskovali své životy a ocitali se ve vyhrocených situacích a to i s vědomím, že mnozí jejich kamarádi či přátelé končili ve strašném utrpení před svou smrtí.

Autor jejich příběhů je znám jako historik, zabývající se pronásledováním církví v době totalitní moci naší země. Vydal mj. knihu rozhovorů s kněžími a řeholníky pronásledovanými za komunismu, a to s příznačným názvem Kříž jsem hlásal, kříž jsem snášel (vyšlo v roce 2006).

Jeho osobnosti, které si zvolil pro velmi obsáhlá, pozoruhodná, čtivá a autentická vyprávění, jsou přitažlivé svou zjevnou podobností – jeho protagonisté byli pronásledováni a perzekvováni za svou odvahu, statečnost, za své neohrožené vlastenectví a touhu po svobodě jak v nacistické okupaci, tak v totalitě komunistické. Ostatně smyslem jeho knihy bylo přinést důkazy o podobnosti obou těchto režimů – nacismu a komunismu - o složitosti českých dějin 20. století, přestože je známo, jak se mnozí takovému srovnání vyhýbají. Ti, kteří přežili, považují vyšetřování a věznění za bolševismu nesrovnatelné horší, protože „vykonavateli spravedlnosti" byli bohužel naši lidé – Češi. Lidé stejného jazyka dokázali shazovat, ponižovat a zabíjet.

Co však může být přesvědčivějšího, než očitá svědectví a důkazy, spojené s archivními dokumenty a dobovými reáliemi, žel – u některých z nich již posmrtnými. Začtěme se do jejich odpovědí, jejichž některé typické pozoruhodnosti nelze přehlédnout.

Z hornické rodiny v Kopistech na Mostecku pocházel Josef Brzek (1920-2010), v době nacistického totálního nasazení byl odsouzen v Německu za sabotáž a do vlasti se z koncentračního tábora vrátil až v září 1946. Ale již po únoru 1948 byl znovu odsouzen „za velezradu a špionáž". Už v mládí snil o Spojených státech evropských.

Vasil Coka (1923), dosud aktivní v legionářské obci, prošel jako Podkarpatský Rusín sibiřskými gulagy, ale podařilo se mu přihlásit se do naší jednotky v Buzuluku, po válce se komunistům znelíbil, degradovali ho na vojína, v roce 1999 byl však povýšen do hodnosti plukovníka a dosud je činný v legionářské obci.

Pokud jste ještě nebyli v meditační zahradě Luboše Hrušky (1927-2007) v Plzni, neváhejte a využijte první příležitost k této cestě. V roce 1949 byl tento statečný velitel odsouzen k 18 letům odnětí svobody. Za krutého týrání v komunistických věznicích si vždy umiňoval, že přežije-li utrpení, vytvoří ze zahrady svých rodičů pa-mátník obětem komunismu.

Skaut, Sokol a tedy i odbojový činitel Antonín Husník (1921), vězněný nacisty i komunisty, přišel do styku s nebezpečným uranem v jáchymovských dolech, ale také s mnoha spoluvězni, na jejichž přátelství nelze zapomenout.

Miroslav Kácha (1923-2010) – další z těch, kteří poznali běsnění fanatiků v obou režimech. Psychicky zlomenému a pod neustálou hrozbou násilí mu pomáhala víra v Boha, přestože vlastní lidé, vlastní národ ho téměř odsoudili k smrti.

Opakované trestání korekcí a samovazbou, sadismus dozorců vydržel Otakar Raulím (1924) z rodiny legionáře, Sokol a skaut – ale nejvíce posilující byli spoluvězňové z kněžské, politické a vzdělanecké elity národa. Tam poznával člověk sám sebe, odháněl chmury a temné myšlenky.

Známý dlouholetý předseda Čs. obce legionářské Antonín Špaček (1917-2007) pocházel z jedenácti sourozenců, z nichž tři bratři byli legionáři; po útěku z vlasti se už jako příslušník naší jednotky ve Velké Británii oženil v roce 1943 s anglickou důstojnicí. Spolu s mnoha válečnými spolubojovníky poznal „odměnu" své země, pro niž se obětoval, a po vykonstruovaném procesu 13 let rubal v Jáchymově. Dožil se ještě četných vyznamenání na sklonku svého života.

Františka Zahrádku (1930) najdete jako činorodého iniciátora a průvodce Muzea třetího odboje v Příbrami a Památníku obětem komunismu v táboře Vojna u téhož města, které zakládal v roce 1991. Měl za sebou léta věznění, jako skaut převáděl naše uprchlíky přes hranice, jeho život je doslova nabitý událostmi.

Zdeněk Zelený (1924) prošel 18 věznicemi a tábory za „velezradu a vyzvědačství", poznal se ale s legendou naší země generálem Karlem Klapálkem; i po propuštění z vězení se snažil obnovit skauting tajně až do listopadu 1989.

K trestu smrti a pak na doživotí byl odsouzen v roce 1953 Jiří Zenáhlík (1921), kterého naše veřejnost znala jako aktivního lehkého atleta – desetibojaře.

Všechny tyto naše hrdiny spojuje jedno – úžasná skromnost, pokora, odmítají okázalosti, mají vepsány své příběhy ve tvářích a skráních. Jsou anebo byli vždy příkladem i v našich nových politických a společenských podmínkách. Nikdy do konce svého života nezapomenu na památné bitvy našich dějin, hrdiny od Zborova a transsibiřské magistrály, které jsme jako školáci četli a kdy mezi nás chodili legionáři. Nejinak by tomu mělo být i dnes. Navíc – řady vynikajících hrdinů se rozrostly, jejich příběhy mají dnes jinou dimenzi.

Miroslav Sígl

Zprávy

Smutná zpráva

V sobotu 4. srpna zemřela sestra farářka Mgr. Hana Vojancová, která působila od 1. 8. 1956 v náboženských obcích Bakov nad Jizerou, Hlinsko, Chotěboř, Heřmanův Městec, Drahotuše, dále jako vedoucí tajemnice diecézní rady v Olomouci, tajemnice ústřední rady a ředitelka úřadu ústřední rady, farářka náboženské obce Praha-Libeň, Praha-Kobylisy a naposledy jako duchovní při DR Praha s působením ve věznicích.

Církev se se sestrou farářkou rozloučila 9. srpna v Husově sboru v Praze-Holešovicích.

(red)

Songová bohoslužba

Setkání varhaníků uzavře v sobotu 18. srpna od 9.30 h songová bohoslužba v Husově sboru v Olomouci. Srdečně zve všechny přátele hudby vedoucí kurzu varhaníků a zpěváků

Zdeněk Kovalčík

Pozvání do Chýnova

Náboženská obec v Chýnově pořádá 15. září u příležitosti 140. výročí narození Františka Bílka oslavu vděčnosti Bohu a umělci.

Po bohoslužbě, kterou od 10 hodin budou sloužit bratři patriarcha Tomáš Butta a plzeňský biskup Filip Štojdl za účasti duchovenského sboru, otevře místní farář Oldřich Horek společnou výstavu Duchovní umění F. Bílka a CČS v Chýnově a Události z historie CČS(H) v Chýnově 1920 - 1978. Poté se uskuteční průvod ke hrobu rodiny Bílkovy, kam budou položeny květiny a pronesena modlitba.

V odpoledním programu ve sboru vystoupí Komorní sbor Matoška a Martin Jindra s přednáškou F. Bílek a jeho rodina v CČSH. Po přednášce je možné se projít po Chýnově a navštívit další místa spojená se životem a dílem F. Bílka.

(red)

Fotografie ze Svaté země

Oznamujeme, že v nakladatelství Akademia právě vyšla kniha manželů Cudlínových s názvem Osmdesát sedm magických míst Svaté země.

Dokumentární snímky Karla Cudlína vznikají většinou na cestách, kromě Ukrajiny jezdí pravidelně a rád do Izraele, do země, o které sám říká, že je skvělá tím, jak se v ní dá cestovat v čase. Relativně malé území obývají ortodoxní Židé, komunity žijící současným životem, národnostní skupiny z Jemenu, Etiopie nebo z bývalého Sovětského svazu. Vedle sebe žijí Židé společně s křesťany a muslimy.

Karel Cudlín nehledá bídu ani ošklivost, ani globální univerzální vzhled nákupních center, ale tradiční mezilidské vztahy, dokumentuje prostředí lidsky mu blízké, kde má příležitost potkávat zajímavé lidi a zajímavá místa. A z těch v Izraeli, která v něm buď zanechala krásné vzpomínky, nebo která mají své kouzlo, prastarou náboženskou minulost, vybírá do této knihy právě 87. Textem po biblické krajině Izraele i jeho současném životě provází Eva Cudlínová.

Doporučená prodejní cena: 365,- Kč. Na www.academiaknihy.cz můžete nakoupit knihu se slevou 20 %.

(red)

Veritas zve

Výbor historické společnosti VERITAS zve na XXXVI. seminář, jehož tématem bude: „Církev bez restitucí – křesťanské svědectví tolerančních sborů z roku 1782“. Přednášet bude doc. PhDr. Eva Melmuková. Seminář se koná v sobotu dne 13. října v 10 hodin v Pardubicích, a to v sálku na faře ČCE v ulici Sladkovského č. 638. Fara je šestý dům za evangelickým kostelem.

Všichni zájemci jsou srdečně zváni.

(red)

Teologická konference

Konference se koná 17. - 19. září v Brně na Lipové pod záštitou bratra patriarchy ThDr. Tomáše Butty.

Podtémata: 1. Proč se připravovat na husovské jubileum? 2. Identita CČSH mezi generacemi. 3. Mládež - budoucnost církve? 4. Budoucnost církve? Praktické otázky duchovní správy a hospodářského zajištění.

Konferenční poplatek činí 500 Kč, za jeden den 160 Kč.

Konference se koná nejen za účelem vzdělávacím, ale také aby bylo posilováno společenství církve jako těla Kristova.

Přihlášky:

nejpozději do 10. září e-mailem na adresu: kristyna.mlynkova@ccsh.cz telefonicky: 220 398 113 osobně či poštou na adresu: Naukový odbor ÚÚR CČSH Wuchterlova 5, Praha 6 – Dejvice, 166 26

Setkání mládeže

IV. ročník celocírkevního setkání mládeže se uskuteční v Olomouci od 27. do 30. září. Jsou zváni všichni mladí od 15 do 30 let.

Přihlášky posílejte e-mailem:
kristyna.mlynkova@ccsh.cz
(uveďte jméno, příjmení, věk, bydliště, telefon a e-mail).

Více informací na:
http://naukovy.ccsh.cz/aktuality

(red)

Koncerty u sv. Mikuláše

*** 20. 8. – 20 hodin**
W. A. Mozart - Requiem
Praga Sinfonietta Orchestra, Vox Pragae Chorus, diriguje: M.Němcová
*** 21. 8. - 17 hodin**
Bach, Händel, Purcell, Brahms
M. Pšenička - varhany, Z. Šedivý - trubka, J. Šedivý - trubka
*** 22. 8. – 17 hodin**
Bach, Händel,Vivaldi
M. Lopuchovský - flétna, J. Popelka - varhany
*** 23. 8. – 17 hodin**
Bach, Vranický, Mozart
CZECH STRING TRIO, M. Kos - housle, M. Hixová - violoncello, J. Rajniš - viola
*** 24. 8. – 17 hodin**
Bach, Mozart, Franck
V.Trojanová - varhany, R. Kyralová - mezzosoprán, T. Kyral - lesní roh
*** 24. 8. – 20 hodin**
Mozart, Dvořák, Vivaldi, Händel
Vivaldi orchestra Praga, V. Návrat - barokní housle, Y. Škvárová - mezzosoprán
*** 25. 8. – 17 hodin**
Vivaldi, Schubert, Albinoni
B. Rabas - varhany, M. Kejmar - trubka
*** 25. 8. – 20 hodin**
Mozart, Dvořák, Vivaldi, Händel
Vivaldi orchestra Praga, V. Návrat - barokní housle, Y. Škvárová - mezzosoprán
*** 26. 8. – 17 hodin**
Bach, Händel, Smetana
DUO PER LA GIOIA, Z. Šolcová - harfa, M. Mesany - flétna
*** 26. 8. – 20 hodin**
Bach, Dvořák, Gershwin
Od baroka k jazzu
Prague Brass Ensemble, A. Bárta - varhany

Pro děti a mládež

Živý chléb

Najděte pět rozdílů mezi obrázky.

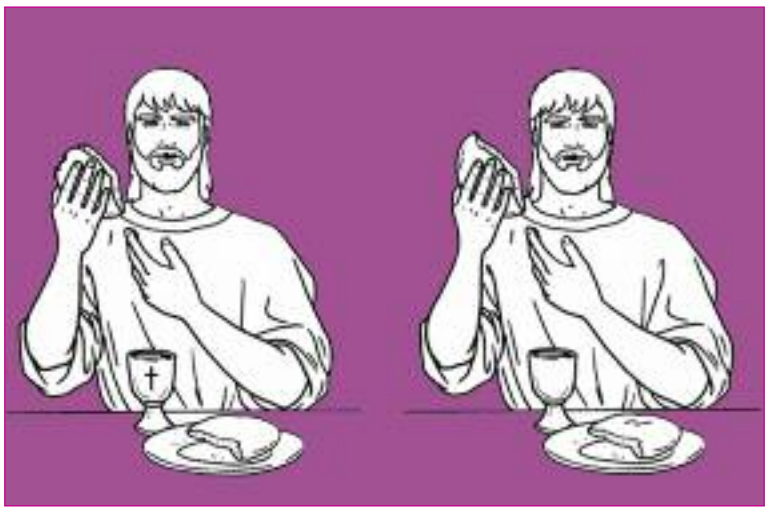

(Řešení z minulého čísla: Já jsem chléb živý, který sestoupil z nebe.)

Jana Krajčiříková

Z ekumeny

Baptisté diskutovali v Rumunsku o stěhování členů z venkova do města

Mnoho sborů v Evropě trpí odchodem svých členů z vesnických oblastí. Vesnické sbory se zmenšují, městské rostou. To působí mnoho problémů. Jak je řešit a jak mohou vesnické i městské sbory zůstat misijní? Na toto téma vedli diskusi účastníci Misijní konference, kterou v červnu pořádala Evropská baptistická federace (European baptist federation - EBF). Uskutečnila se blízko rumunského Aradu. Místo konference nemohlo být vybráno lépe, jak řekl Michael Kisskalt, předseda Odboru misie a evangelizace EBF. Počet členů vesnického sboru blízko rekreačního centra Rumunské baptistické jednoty klesl na 7 členů. Konference se účastnilo dvacet pět účastníků z patnácti zemí. Stuart Murray Williams, britský specialista na církevní rozvoj ve městech a vedoucí iniciativy "Urban Expession", mluvil o rozvoji křesťanských sborů v metropolitních oblastech Velké Británie a poukázal na význam měst v Bibli. Je přesvědčen, že křesťané musí mít otevřený postoj ke změnám ve městě, kde se setkávají různé kultury a světonázory a neschovávat se na předměstích střední třídy. Ian Bunce, ředitel Misijního odboru Jednoty Velké Británie, mluvil o novém trendu, kdy se více a více lidí stěhuje z velkých měst na venkov a mají problém s tamním životním stylem, který orientován na vztahy. Na vesnici nemůže nikdo žít anonymně, tak jak je to možné ve velkém městě. "Každý, kdo se stěhuje na vesnici, musí být připraven žít jako vesničan," řekl Bunce.

Během diskuse mezi účastníky vyšlo najevo, že život ve městě - život mnoha kultur a náboženství, individualismu a konzumu - je výzvou pro všechny členské Jednoty EBF. Nicméně, obecně je baptistické hnutí spojené spíše s venkovským prostředím. V Rumunsku je přes 1 700 baptistických sborů s celkovým počtem členů více než 98 000.

Křesťan dnes

Moskevské úřady opět zakázaly pochod homosexuálů

Moskevské úřady již po sedmé zakázaly pochod "hrdosti homosexuálů", navzdory rozsudku Evropského soudu pro lidská práva z roku 2010. Homosexuální aktivista Nikolaj Alexejev řekl, že se odvolají k soudu a že akci podniknou v každém případě. V minulých letech policie rázně zakročila a homosexuální aktivisty zatkla nebo rozptýlila. Stejně tak se stalo i letos. Vedení Moskvy uvedlo, že navrhovaná trasa pochodu je v historickém centru Moskvy, které je oblíbeným místem návštěvníků a moskevských rodin s dětmi, kteří by mohli dát aktivně najevo své nesouhlasné postoje. Varovalo též před stíháním, dojde-li k veřejným nepovoleným demonstracím. Homosexuálům nepomohl ani slib, že budou vyloučeny obscénní projevy a obnažování. Je známo, že takové pochody, konané na různých místech světa, se tím vyznačují, včetně simulovaných nebo skutečných skutků sodomie a výsměchu náboženství.

Proti pochodům homosexuálů se vyjádřily všechny hlavní náboženské skupiny v Rusku (pravoslavný patriarcha Alexis II, hlavní rabín Berl Lazar, muslimský vůdce Talgat Tajuddin). Letošní průzkum ukázal, že 86 % z 1600 respondentů podporuje zákaz propagace homosexuálních vztahů. Podle průzkumu z roku 2010 jsou homosexuálové v Rusku považováni ze 74 % za nemravné či nesplňující požadovanou normu a respondenti byli přesvědčeni, že homosexualita je "amorální duševní úchylka".

Křesťan dnes

Kardinál Koch: „Pojetí, podle něhož se koncil může mýlit, spadá do doby Martina Luthera.“

„Pojetí, podle kterého se nějaký koncil může také mýlit, spadá do doby Martina Luthera. Už jenom tento postřeh by měl tradicionalisty přivést k otázce, kam chtějí skutečně patřit,“ tak reagoval kardinál Kurt Koch, předseda Papežské rady pro jednotu křesťanů, v rozhovoru pro agenturu Apic-Kipa na otázku po možnosti plného církevního společenství s Kněžským bratrstvem sv. Pia X., jehož členové vyjadřují kritické postoje vůči Druhému vatikánského koncilu. Švýcarský kardinál se v rozhovoru dotknul tématu diferencovaného přijímání závaznosti koncilu ze strany těchto tradicionalistů.

„Druhý vatikánský koncil – řekl kardinál Koch – přijal čtyři konstituce, devět dekretů a tři deklarace. V čistě formálních kategoriích je tedy možné mezi těmito druhy dokumentů rozlišovat. Potom však nastává problém také v souvislosti s Tridentským koncilem (1545-1563), který vydal jenom dekrety a žádnou konstituci. Nikoho by kvůli tomu zřejmě nenapadlo tvrdit, že Tridentský koncil má nižší stupeň závaznosti,“ pokračuje kuriální kardinál s jasnou narážkou na argumentaci používanou v tradicionalistických kruzích. „Je totiž jasné, že z hlediska čistě formálního je možné rozdíly hledat, ale skutečně z toho nelze vyvozovat, že existují různé stupně závaznosti koncilních dokumentů,“ uvedl kardinál Kurt Koch.

Kardinál Kurt Koch také oznámil, že Papežská rada, které předsedá, připravuje k příležitosti 500. výročí reformace společné prohlášení se Světovým luthersým svazem. Kromě toho proběhne také mnoho společných akcí na úrovni místních církví, které budou spadat do kompetence jednotlivých biskupských konferencí.

RaVat

Roční předplatné na rok 2012 činí 416 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100

Český zápas
MK ČR E 127 ISSN 0323-1321
Týdeník Církve československé husitské
Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6
Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčiříková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9